

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ

ОДЕЉЕЊЕ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

ОДБОР ЗА ОНОМАСТИКУ

ОНОМАТОЛОШКИ ПРИЛОЗИ

VII

Примљено на II скупу Одељења језика и књижевности, од 18. марта 1986. године,
на основу реферата академика Павла Ивића, академика Фануле Папазоглу, дописног
члана Митра Пешикана и проф. др Љиљане Црепајац

Уређивачки одбор

академик Павле Ивић, академик Фанула Папазоглу, дописни члан Митар Пешикан
и професор др Љиљана Циепајац

Главни уредник

ПАВЛЕ ИВИЋ

БЕОГРАД

1986

Српска академија наука и умешности
Одељење језика и књижевности, Одбор за ономастику
Ономатолошки прилози, књ. VII

Académie serbe des sciences et des arts
Classe de langue et de littérature, Commission pour l'onomastique
Contributions onomatologiques, № VII

ЈОВАНКА РАДИЋ

ИЗ ОНОМАСТИКЕ ПОРЕЧЈА ЛУГОМИРА

Увод

Села Бресје, Главинци, Коларе, Драгошевац и Медојевац, чији се ономастички материјал износи у овом раду, смештена су поред реке Лугомир и припадају општини Светозарево. Села су у теснацу који чине са једне стране шумовити обронци планине Јухор, а са друге стране брежуљци са обрадивом земљом. Насеља се налазе на значајној саобраћајници, на путу Светозарево — Рековац који их и међусобно повезује. Средње су збијености и концентрисана су око реке и пута, те нису међусобно пуно удаљена; понека се надовезују једно на друго, као, на пример, Бресје и Главинци.

Села се по времену настанка убрајају у старија насеља овога краја. Многе легенде и предања везују их за време кнеза Лазара. У прилог старости ових села иду и бројни остаци, зидине стarih здања, а бројне предмете и кости сељани и данас ископавају приликом обрађивања земље. Стара легенда говори, на пример, да се од Драгошевца до Рековца некада пружала некаква велика варош, те да је мачка од почетка до краја вароши могла ићи преко слемена, а да не стане на земљу.¹ На постојање стarih насеља упућују делом и топоними као што су *Јеринин ћрад*, *Мали ћрад*, *Градска коса*, *Градиште*, *Црквица*, *Становиште*, *Селиште*, *Старо село*, *Русалијско ћробље*, *Гробиште* итд. Иако су, по свему судећи, насеља стара, њихово становништво се смењивало и „подмлађивало“. Предања о тим досељавањима већим делом су се изгубила; старији међутим, углавном знају да су однекуда досељени, али ретко могу више рећи о времену досељавања или месту одакле су досељени. Изузетак чини Драгошевац за који се претпоставља да и данас има старијачког становништва.²

Због близине Светозарева и добрих саобраћајних веза, као и велике потребе светозаревачке индустрије за неквалификованом радном снагом, становништво ових села углавном је упослено у индустрији, посебно

¹ Станоје Мијатовић, *Белица — насеља и йоукло становништва*, Српски етнографски зборник, књ. LVI, Београд 1948, стр. 47.

У оквиру ових етнографских истраживања Мијатовић даје и нешто ономастичког материјала из ових села (топонима и антропонима).

² Ст. Мијатовић, *Белица...*, 109.

у Фабрици каблова. Стога, на пример, у селу Колару, које је од Светозарева удаљено око дванаест километара, нисмо нашли ни на једно домаћинство које се бави искључиво пољопривредом. Плодну земљу поред Лугомира, међутим, најчешће обрађују стари. Захваљујући таквим двоструким приходима, и из радног односа и са пољопривреде, житељи ових села су имућни и ретко се може наћи породица без комфорне и савремено опремљене куће. Домаћинства су по броју чланова најчешће уситњена. Куће су планске, обично са окућницом.

Четвороразредну основну школу имају села Главинци, Драгошевац и Медојевац. Даље школовање деца настављају у осморазредној школи у селу Колару. Деца из Бресја осмогодишњу школу уче у суседном селу Мајуру. Средње школе ученици похађају најчешће у Светозареву, а ређе и у Рековцу.

Становништво је српско, вере источно-православне. Близина града утицала је да се многи стари обичаји изгубе или добију блажу форму. Ипак, основни обичаји, као што су крштења, славе, свадбе и задушнице, још увек се чувају.

На језичком плану за говор ових села може се истаћи неколико општих карактеристика. Говор познаје стабилни троакценатски систем — — два дуга, дугосилазни и дugoузлазни, и један кратак, краткосилазни акценат (Бранајк, Дрењајк, Јованика, Десанка, Бане, Парлог, Влађа, Стана, Бабин поток, Војкан, Милче), као и предакценатску дужину (Врањевац, Сушњица, Штрцини, Тойни, Каријни). У говору ових села неретко се, међутим, може запазити и кратки узлазни акценат (Грађина, Јазбине, Драгана, Лјура). На фонетском плану запажа се и доследнија екавска замена старог јата (дат. Миљанке, Драгане, тём, овёма, комп. старе³ старе^а), различите фонетске вредности вокала у односу на књижевну ортоепију (нпр. отворено *o*: мо^тијка, бо^танија, дифтонишко ^у*o* уместо *o*: Г^убра, ^уОлга), ретка употреба африката *s* у одређеним речима, посебно у говору старијих (свёзда, С^уса, Сркало), нестабилност сонанта *j* (Николаја, Войјслав, Боријвоје), нестабилност гласа *x* (Ј^уор, Влајвица, Мијајло) и др. У основи овај говор припада левачком говорном типу који је у нашој науци монографски обрађен.³

У ономастичком погледу овај терен показује богатство и разноврсност имена. Поред старих топонима, бројних хипокористика и надимака, посебно је продуктивна категорија старих и секундарних презимена.⁴ Стара презимена често обједињују више фамилија истога рода које носе различита новија презимена (на пример, Милићи, Милошевићи, Миливојевићи, Радојевићи и Јевремовићи припадају једном роду, што одражава заједничко старо презиме — Ђурићи). На другој страни, секундарна презимена су често слојевита и врло нестабилна. Секундарно презиме добијено по старијем претку кога савременици не познају, често

³ Радоје Симић, *Левачки говор*, Српски дијалектолошки зборник, књ. XIX, Београд 1972, стр. 1—618+карта.

⁴ Закључке доносимо на основу антропонимијске грађе села Колара. Антропонимија осталих села није шире укључена у истраживање.

се губи, а фамилији се даје секундарно презиме по неком блискијем колену, најчешће по деди, ређе по баби, оцу и мајки. Међутим, неретко су у употреби сва три облика, старо, ново и секундарно презиме (нпр. Карићи, старо презиме Младеновића, деле се на Рашине и Бошкове). Стара и секундарна презимена често немају облик једнине, већ се употребљавају у множини, а припадање се исказује генитивом аблативног значења (Стаменко од Ђурићи, Властимир од Поробићи, Миле од Петријини).

Међу млађим именима могу се забележити следећа: Дарко (1 год.), Предраг (1—10 год.), Саша (1—12), Ненад (1—14), Бојан (6—11), Бобан (8—12); Ана (2), Кристина (3), Бојана (3—4), Ивана (5), Тамара (5), Ирена (7), Андријана (8), Лаура (8), Татјана (8), Лиђија (4—10), Каролина (17), Јасмина (4—18), Весна (7—25). Међу старијим именима могу се забележити: Реља (92), Андреја (83), Тривун (82), Стаменко (79—81), Деспот (75), Гвозден (65), Гаврило (63), Видан (63); Косара (86), Томанија (78), Латинка (73—75), Душанка (67—70), Каравилка (57—66), Николија (50—67), Будимка (65), Радунка (52—64), Кадивка (60), Угринка (63), Варадинка (60), Катарина (50—63), Гвоздена (56), Викторија (50).

Најчешћа мушки имена су: Драган, Слободан, Горан, Миодраг, Мирослав, Животије, Љубиша, а женска: Радмила, Мирјана, Славица, Милица, Живка, Весна. Посебно се истиче бројност мушких имена која имају у основи *жив/ом/т/*: Живојин, Живомир, Животије, Живадин, Живко, Живота, Живорад и Живољуб, а укупно се јављају 48 пута.

По старосном опсегу најчешћа имена су: Александар (1—66 год.), Јубиша (30—80), Миодраг (25—74), Слободан (6—60), Јелена (1—75), Живка (30—80), Марија (2—45), Драгица (19—50), Радмила (30—74). У појединим случајевима исто име, у зависности од старости особе која га носи, има различит акценат, односно старију или новију акцентуацију: Живојин (56) : Живојин (28), Милан (66) : Мілан (2—10), Славољуб (45—60) : Славољуб (19—30), Томіслав (37—52) : Томислав (17), Данича (58—70) : Даница (32—45), Драгиња (60) : Драгиња (24), Снежана (32—37) : Снєжана (15).

Бројни и врло фреквентни су хипокористици личних имена. Најчешће се употребљавају у оквиру синтагме, и то: а) хипокористик + присвојни пријед, односно секундарно презиме (Жика Бошков, Миле Душков, Сеља Мицин); б) хипокористик + лични или породични надимак (Миле Кундак, Душко Шмоква, Гоца Штрцина, Живко Џревар).

Грађу за овај ономастички прилог сакупљала сам током пролећа 1985. године. Велику помоћ у мом теренском раду пружили су ми сви моји информатори, вредним подацима и запажањима, а пре свега својом гостољубивошћу. Ипак, некима од њих дuguјем посебну захвалност, као на пример Живадину Здравковићу, земљораднику из Колара, Латинки Јанковић, домаћици из Колара, Живораду Лукићу, поштару из Драго-

шевца, Добривоју Милетићу, земљораднику из Главинаца, Јани и Момчилу Милетић из Главинаца и Живадину Ђорђевићу, шефу Месне канцеларије у Главинцима. Посебну помоћ указао ми је и колектив основне школе у Колару, пре свега домар Радосав Матић, помоћна радница Вера Марковић и наставница српскохрватског језика Миланка Антић.

Најзад, посебну завалност дuguјем Одбору за ономастику САНУ који је укључио овај рад у програм свог ономастичког истраживања.

КОЛАРЕ

(Кёларе / Кёлари)

Село има 157 дома.⁵ Смештено је са обе стране реке Лугомир и подељено је на пет махала. Са десне стране реке налазе се Доња и Горња мала, са леве стране Средња, најстарија махала у селу. Новијег постанка су Польска и Пиц-мала и оне се налазе са леве стране Лугомира, поред пута Светозарево—Рековац. Нове махале се карактеришу разуђенијим типом насеља.

Мештани приповедају да је село Коларе најпре било на данашњем локалитету званом Старо село, на десној обали реке Лугомир. Први становници, верује се, била су три брата. Браћа су се, по предању, бавила занатством, израдом запрежних кола. Временом су тај посао поделили, тако да је један од браће, прешавши на другу страну реке, почeo да прави точкове, кола, те се по њему и насеље касније назове Коларе; други брат, онај који је правио главине за кола, настанио се у оближњем месту које се по томе и назове Главинци; трећи брат је секao брестове по оближној ћуми за израду ових кола, те се то место назове Бресје.

Село има два гробља, старо, које је некада било заједничко гробље за села Главинци и Коларе, и ново гробље. Сеоска слава је Бёли пётак, а заветине су Пётак по Свети Јовáну, за здравље људи, и Свети Ђорђе Алёмпије, за здравље стоке.

Етници: Колáрац и Колárка; ктетик: колáрски.

Информатори: Радосав Матић, 63 год. и Живадин Здравковић, 66 год.

⁵ По попису из 1930. године село је имало 86 кућа и 9 родова, укупно 536 становника. Подаци из исте године говоре да су косовско-метохијској струји припадала 43 дома (4 рода), вардарско-метохијском 40 дома (4 рода) и унутрашњим сеобама 3 дома (1 род). (Ст. Мијатовић, *Белица...*, 58—65 и 108).

Toponimija

Американскo / Мериканскo, њиве поред Лугомира. Некада је на овом месту била воденица неког нашег исељеника, Американца (диј. Мерикан).

Бâра, њиве крај реке Лугомир. Бранйци, шуме на падинама Јухора.

Брđо, брдо и шуме изнад Доње мале.

Брекиња, њива. Мештани веле да је на том месту некада расло велико дрво звано брекиња. По предању, крст не коме је разапет Христ био је направљен од брекиње, те због тога, верује се, брекиња увек криво расте. Мештани верују да је велики грех сећи или горети ово дрво, чак иако се нађе комад брекиње у шуми.⁶

Бунар: Велисављев бунар, бунар у Велисављевом имању, у Рикавачком потоку.

Велика стража, в. Стражка.

Велика страна, в. Страна.

Велики Рикавац, в. Рикавац.

Велико поље, в. Поље.

Велисављев бунар, в. Бунар.

Виногráди, површине под виноградима и ораницама у Старом селу.

Вир: Мýличин вýр, газ, плитка вода, тј. место на коме се пре-лази река Лугомир.

⁶ У Речнику косовско-мейдохиској дијалектија Глише Елезовића уз одредницу брекиња пише: „плод као првене бобице од једне врсте шумског дрвета; дрво које рађа тај плод”; у Речнику српскохрватске књижевној и народној језику уз одредницу брекиња пише: „шумско дрво [...] чији се плод једе кад угњили [...]”

⁷ По Ст. Мијатовићу (*Белица* ..., 107) села Коларе и Главинци некада су чинила једно село по имениу Љуба, које се налазило на месту Љуба-вода.

⁸ У Речнику српскохрватске књижевној и народној језику под одредницом гâт пише: „3. а. одводни канал, јаз (обично воденички);” — слично и: „гáтити, гâтим (гáтити, -йм), несвр. заустављати, пређрађивати, рејулисати јатом (водени јаток), зајађивати.”

Вода: Љуба-вôда, њиве поред Лугомира и истоимени извор. Мештани приповедају да је полазеши на Косово кнез Лазар на овом месту последњи пут пољубио кнегињу Милицу, па отуда и назив топонима.⁷

Воденијца // Код воденијцу, ливаде и њиве поред Лугомира. На овом месту је некада била воденица.

Врба: Зâрйна врба, јасенова шума изнад Доње мале.

Врлетна страна, в. Страна.

Гâт, њиве поред реке Лугомир. На том месту је некада била воденица поред које је био про-копан гат.⁸

Горња крчевина, в. Крчевина.

Горња мала, в. Мала.

Горњомалски мост, в. Мост.

Грабâk, шуме и њиве на падинама Јухора.

Грâдина / Грâдина // Грâдине, њиве, шљивици и шуме у Јухору.

Градине, в. Градина.

Гробљански поток, в. Поток.

Гробље, сеоско гробље; Старо гробље, напуштено, старо гробље. Некада је, верује се, било заједничко за села Коларе и Главинци.

Громочки поток, в. Поток.

Долине, шуме испод Старог села.
Доња крчевина, в. Крчевина.

Доња мала, в. Мала.

Доњомалски мост, в. Мост.

Драгошевачко, њиве купљене од
Драгошеваца.

Друм: Код друма, њива поред
пута Светозарево—Рековац.

Ђидина њива, в. Њива.

Зановет, њиве и шуме на падина-
ма Јухора.

Зарина врба, в. Врба.

Због, шуме на падинама Јухора.

Овде се некада становништво
крило од непријатеља.

Иза Страже, в. Стражака.

Извор: Миладинов извор, извор
у Старом селу; Реснички извор,
извор у Реснику; Славков из-
вор, извор.

Илијина њива, в. Њива.

Јабучар, њиве у Польу.

Јагодинско, шуме, велики део при-
пада општини Светозарево, пре-
ћашњој Јагодини.

Јазбине, шуме на падинама Јухора,
око Калајциног потока.

Јасик, баште и виногради. Некада
су свде расле јасике.

Јбр / Јубор / Јухор // Планина,
планина која се простира између
реке Мораве и њене леве при-
токе Лугомира.

Јубор, в. Јор.

Јухор, в. Јор.

Калајдин поток, в. Поток.

Калеми: Код калеми, њиве у Гро-
мочком потоку. Некада је на
том месту био калемљени воћ-
њак.

Клијк, њива у Польу; Чукин клијк,
шума на падинама Јухора.

Кључ, њива поред пута за Дра-
гошевац.

Код воденицу, в. Воденица.

Код друма, в. Друм.

Код калеми, в. Калеми.

Код лојзе, в. Лојзе.

Код појате, в. Појате.

Коловаз / Коловац, брдо под шу-
мама у Јухору.

Коловац, в. Коловаз.

Коса: Средња коса, шума на па-
динама Јухора.

Кромцирача, шума на падинама
Јухора.

Крчевина: Горња крчевина, њи-
ве; Добија крчевина, њиве.

Кудељара, њива у Польу.

Купусара, баште.

Куси поток. в. Поток.

Ливаде, површине под њивама и
ливадама; На ливаде, некада
њиве, а данас углавном шуме
на падинама Јухора.

Липак, шуме и њиве.

Лојзе: Код лојзе, виногради и об-
радиве површине изнад Поль-
ске мале.

Лојичко, њиве купљене од Лоји-
чана (кметија од Лојика).

Лугомир // Река, лева притока
Велике Мораве, протиче под-
нојјем Јухора.⁹ Именом Река
мештани означавају и њиве по-
ред Лугомира.

Љуба-вода, в. Вода.

Максул, шљивици и забрани.

Мала: Горња мала, махала с десне
страни реке Лугомир, узводно
од Средње мале; Добија мала,

⁹ Ст. Мијатовић (*Белица...*, 9) бележи да је Лугомир добио име по бројним
луговима и шумама кроз које протиче.

махала с десне стране реке Лугомир, низводно од Средње маље; Пиц-мала, махала с леве стране реке Лугомир, узводно од Средње мале. Карактеришу је нове, велике планске куће и викендице, те је и сам назив из новијег времена и јавља се чешће у говору младих; Польска маља, новоизграђени део села у Польју, махала; Средња маља, махала у средишњем, најстаријем делу села.

Мали поток, в. Поток.

Мали Рикавац, в. Рикавац.

Мериканско, в. Американско.

Миладинов извор, в. Извор.

Миличин вир, в. Вир.

Милкина њива, в. Њива.

Милошев поток, в. Поток.

Мицин чукар, в. Чукар.

Мост: Горњомалски мост, мост који повезује Горњу малу са Средњом малом; Доњомалски мост, мост који повезује Доњу малу са Средњом малом.

Накоса, њива у Рикавицу.

На ливаде, в. Ливаде.

Њива: Ђидина њива, њива; Илијићина њива, њива; Милкина њива, њива испод Јухора; Река-њива, ливаде и њиве поред Лугомира; Четвртаста њива, њива четвртастог, правоугаоног облика.

Ограђа / Ёграђе, њиве изнад Средње мале. Некада су биле ограђене плотовима.

Ограђе, в. Ограђа.

Оцинац, њиве и виногради на брду изнад Средње мале.

Оциначки поток, в. Поток.

Парлози, неплодно земљиште са нешто шума.

Пиц-мала, в. Маља.

Планина, в. Јор.

Планински поток, в. Поток.

Појате: Код појате, њиве и виногради у Громочком потоку. Некада су ту биле штале.

Польјане / Польјане, шуме и забрани у Јухору.

Польје, широки комплекс обрадивог земљишта поред реке Лугомир; Велико польје, њиве изнад Польске мале.

Польска маља, в. Маља.

Поробицко / Порубицко, поседи, земља фамилије Ристић, зване Поробићи.

Порубицко, в. Поробицко.

Поток: Гробљански поток, поток и истоимене њиве код Старог гробља; Громочки поток / Грдомочки поток, поток, притока Лугомира и истоимене њиве; Калажинијански поток, поток поред кога је некада живео некакав занатлија који је калајисао казане, калајџија; Куси поток, поток дуг једва триста метара и истоимене шуме и њиве око њега; Мали цртоток, поток који тече од Јухора кроз Горњу малу; Милошев поток, поток; Оцинацки поток, поток који протиче кроз место звано Оцинац; Планински поток, поток који стиче с Јухора; Поток од Зарине врбе, поток који потиче од места званог Зарина врба; Реснички поток, поток којим одлази вода Ресничког извора. Чини границу, „синор”, изменеју села Главинци и Коларе; Рикавачки поток, поток, истоимене шуме и њиве.

Поток од Зарине врбе, в. Поток.
Преко реке, в. Река.
Пречеље, њиве и шуме на падинама Јухора.
Пут: Реснички пут, пут кроз Ресник.

Равнјице, њиве брежуљкасте конфигурације изнад Средње мале.
Река, в. Лугомир; Преко реке, баште поред Лугомира.
Река-њива, в. Њива.
Ресник, ливаде и њиве у Польу.
Реснички извор, в. Извор.
Реснички поток, в. Поток.
Реснички пут, в. Пут.
Рикавац, њиве око Рикавачког потока. Кажу да је у блату овога потока стока често пропадала немоћно ричући, те отуда и име овом топониму; Велики Рикавац, шуме и њиве у близини Рикавачког потока; Мали Рикавац, њиве, надовезују се на Велики Рикавац.
Рикавачки поток, в. Поток.

Село: Старо село, брдо под шумом и обрадивим површинама на падинама Јухора. Данас ту нема насеља. Мештани приповедају да је старо Коларе некада било на том месту.

Славков извор, в. Извор.
Средња коса, в. Коса.
Средња мала, в. Мала.

Старо гробље, в. Гробље.
Старо село, в. Село.
Стрјака, њива на узвишењу изнад Средње мале. Мештани приповедају да се на том месту некада стражарило како би се сељани на време склонили од непријатеља; Велика стрјака, шуме и њиве; Иза стрјаке, њиве.
Страна: Велика страна, шљивици и шуме на падинама Јухора; Врлётна страна, плодни терени изнад села под њивама, виноградима и шумама.
Стрелиште, терени у Великом Рикавцу. На овом месту се данас често одржавају војне вежбе..

Кумурјана / Кумурџиско, шуме поред друма. Некада се овде прави дрвени угља, ћумур.
Кумурџиско, в. Кумурана.

Циганско, шуме. Некада су овде боравили Цигани-чергари.
Црепана, њива. Мештани су на овом месту некада цекли цреп.

Чаир, њиве у Грмочком потоку (чайр, тур. ливада, пашијак).
Четвртаста њива, в. Њива.
Чоک, шума изнад Доње мале.
Чукар, брда под шумом са обе стране Лугомира; Мидин чукар, шума у Чукару.
Чукин клик, в. Клик.

Антropонимија

Презимена

Антонијевић / Антонијевић, једна кућа. Не знају своје порекло.¹⁰
Има их у Нишу. Славе Свети Ранђео стари (21. XI) и Свети Ранђео млади (26. VII). Информатор Ангелина Антонијевић, 60 год.

¹⁰ У раду се дају подаци о пореклу само оних фамилија које знају нешто ближе о свом пореклу и досељавању.

Аранђеловић / Ранђеловић, пет кућа „надимак *Гребенари*. Род су са Васићима и некада су имали заједничко презиме Ђорђевић. Ове фамилије имају и исту славу. Има их у Чачку. Стара слава Ђурђев дान, млада слава Свети Ђорђе јесењи. Информатор Видан Аранђеловић, 63 год.

Бабић, старо презиме фамилија Марковић² и Славковић.
Башћурић / Бошћурић, секундарно презиме фамилије Милановић¹.
Бошков, секундарно презиме дела фамилије Младеновић.
Бошурић, в. Башурић.

Васић, четири куће, секундарно презиме *Курђини*. Род су са Аранђелсвићима. Има их у Светозареву, а и у Немачкој где су пребегли после рата. Стара слава Ђурђев дान, млада слава Свети Ђорђе јесењи. Информатор Вера Васић, 60 год.

Војић, секундарно презиме фамилије Марковић¹.
Вукањац, старо презиме фамилије Радисављевић.
Вукашинов, секундарно презиме фамилије Срећковић.
Вулић, три куће. Сматрају се староседеоцима. Слава Свети Илја. Информатор Ружа Вулић, 44 год.

Вучић, пет кућа, секундарно презиме *Мисићи* (по претку Миси). Две куће носе новије секундарно презиме *Пуркини* (по деди званом Пурка, у значењу пуран, ћуран). Слава Митров дान. Информатор Ружица Вучић, 60 год. и Мирослав Вучић, 32 год.

Гајић, четрнаест кућа. Презиме носе по претку званом Гаја који се почетком овога века призетио у Коларе. Кажу да је њихов предак Гаја дошао из околине Рековца у „Вукањску“ фамилију, тј. фамилију звану Вукањци.¹¹ Слава Свети Јован, а неколике куће Гајића осим Светог Јована славе и славу породице у коју су призећени, тако да поједине куће имају и по четири славе (Свети Јован, Свети Јован Крститељ, Свети Илја, Свети Мрата). Информатори Стојадин Гајић, 66 год. и Ковиљка Гајић, 66 год.

Гребенар, секундарно презиме фамилије Аранђеловић.

Димитријевић, две куће. Слава Свети Илја. Информатор Викторија Димитријевић, 50 год.

Дјинћин, секундарно презиме фамилије Стојановић³.

Ђорђевић¹, старо заједничко презиме фамилија Аранђеловић и Васић. Ђорђевић², две куће, секундарно презиме *Ликини* (по претку Илији, званом Лика). Славе Свети Ранђео стари (21. XI) и Свети Ранђео млади (26. VII). Информатор Живадин Ђорђевић, 61 год.

¹¹ Ст. Мијатовић (*Белица* ..., 108) бележи да су Вукањци дошли из Вукање испод Јастрепца „пре 150 година“.

Ђурђић / Ђурић¹, четири куће. Род су са фамилијама Милић, Милошевић¹, Миливојевић, Радојевић, Јевремовић^{1,2}. Славе Свети Ранђело стари (21. XI) и Свети Ранђело млади (26. VII). Информатор Славка Ђурић 55 год.

Ђурђић², заједничко старо презиме за фамилије Милић, Милошевић¹, Миливојевић, Радојевић и Јевремовић¹ које су све некада припадале једном роду са презименом Ђурић. Касније је већина породица променила ово презиме, осим четири домаћинства која га и данас чувају (в. Ђурић¹). Информатор Стаменко Радојевић, 81 год.

Ђурић, једна кућа. Стара слава Свети Никола, млада слава Свети Никола лётњи. Информатор Борисав Младеновић, 59 год.

Здрљковић, пет кућа, надимак Цревари (по некој њиховој баби која је на свадби крај обилног јела и печења пржила црева). Род су са Павловићима и Стојановићима¹, а имају род и у Драгошевцу (Марисављевићи), те све фамилије славе исту славу. Некад су све оне имале и заједничко презиме Стојановић. Први предак који се доселио у Коларе из Вукање испод Јастрепца звао се Стојан Стоцић, а од његових синова Марисава, Павла и Здравка потичу и данашње фамилије Марисављевић, Павловић и Здрљковић. Славе Свети Ранђело стари (21. XI) и Свети Ранђело млади (26. VII). Информатор Живадин Здрљковић, 66 год.

Ивков, секундарно презиме фамилије Милановић³.
Илић, једна кућа. Учитељска породица пореклом из оближњег села Драгоцвета. Информатор Милорад Илић, 40 год.

Јанковић, једна кућа, секундарно презиме Тојини (по једном од предака званом Тоја). Досељени су из Мајура код Светозарева пре 130 година, где их и данас има. Слава Петковића. Информатор Латинка Јанковић, 73 год.

Јевремовић¹, две куће, старо презиме Ђурђићи (в. Ђурић²). Славе Свети Ранђело стари (21. XI) и Свети Ранђело млади (26. VII). Информатор Радунка Јевремовић, 60 год.

Јевремовић², једна кућа. Домаћин се доселио (призетио) из села Драгошевца у Антонијевиће. Има их у Драгошевцу. Славе Свети Ранђело стари (21. XI) и Свети Ранђело млади (26. VII). Информатор Ангелина Антонијевић, 60 год.

Калажић, секундарно презиме фамилије Стојановић¹.

Кардић, старо презиме фамилије Младеновић.

Курђин, секундарно презиме фамилије Васић.

Ликин, секундарно презиме фамилије Ђорђевић².

¹² Ђурићи су се доселили „из села Јелашнице у врањском округу пре 150 година“ (Ст. Мијатовић, *Белица...*, 108).

Љубомировић, 4 куће. Род су са Ристићима и имају заједничко старо презиме *Поробићи / Порубићи*. Две куће имају новије секундарно презиме — *Мицини* (по претку званом Мица). Славе Свети *Ранђео* стари (21. XI) и Свети *Ранђео* млади (26. VII). Информатор Каравилка Љубомировић, 64 год.

Марјанковић, једна кућа. Одавно су досељени из села Драгошевца. Стара слава Свети *Никола*, млада слава Свети *Никола* лётњи. Информатор Светислав Маринковић, 31 год.

Марковић¹, седам кућа. Две куће носе секундарно презиме *Вођићи*. Верују да су некада давно досељени из села Деонице код Светозарева. Слава Свети *Илја*. Информатор Вера Марковић, 38 год. Марковић², четрнаест кућа, старо презиме *Бабићи*. Род су са Славковићима из Колара и Павловићима из села Јовца код Светозарева (славе исту славу и имају исто старо презиме). Ових Марковића има и у Бресју. Приповедају да је „1736. године, после маџарске буне“ пошто су јој синови погинули у тој буни, нека баба са три унука пребегла из Срема и насељила се у данашњем локалитету званом Ђумури. Од та три унука потичу данашње фамилије Марковић, Славковић и Павловић.¹³ Слава Свети *Јован* (21. V). Информатори Слободан Марковић, 55 год., Живадин Здравковић, 66 год. и Мирослав Марковић, 38 год.

Матић, четири куће. Славе Свети *Ранђео* стари (21.XI) и Свети *Ранђео* млади (26. VII). Информатор Радосав Матић, 62 год.

Мијкичин, секундарно презиме дела фамилије Милановић¹.

Миладиновић¹, пет кућа, секундарно презиме *Петрићи* (по баби која се звала Петрија). Пре једног века доселили су се из села Мајура код Светозарева, где их и данас има. Слава Свети *Никола* стари и Врачеви млади. Информатор Драгиња Миладиновић, 60 год.

Миладиновић², једна кућа. Доселили су се пре десет година из села Јовца код Светозарева, где их још увек има. Славе Ђурђев дан, Свети *Ђорђе* јесењи, Свети *Јован* и Свети *Мрата*. Информатор Мирјана Миладиновић, 36 год.

Милановић¹, четири куће, секундарна презимена *Башчићи / Башчићи* и *Мијкичини*. Славе Свети *Јован* и Свети *Мрата*. Информатор Живана Милановић, 44 год.

Милановић², једна кућа. Почетком овога века предак им се доселио (призетио) из Секурича код Светозарева. Раније су носили презиме Цанић. Славе Свети *Ранђео* стари (21. XI) и Свети *Ранђео* млади (26. VII). Информатор Наранџа Милановић, 58 год.

Милановић³, једна кућа, секундарно презиме *Ивкови* (по претку Ивку). Почетком овога века предак им се доселио (призетио) из села Лоњике код Светозарева. Славе Свети *Ранђео* и Ђурђев дан. Информатор Милован Милановић, 70 год.

¹³ Међутим, Ст. Мијатовић бележи: „Бабићи (20 к. Св. Јован), дошли из Вукање (испод Јастрепца) пре 150 година. Неки њихови стари били су у Срему, па се отуда повратили.” (Белица..., 108).

Миливоевић, ћест кућа, старо презиме Ђурђевић (в. Ђурић²). Славе Свети Ранђело стари (21. XI) и Свети Ранђело млади (26. VII). Информатор Томанија Миливојевић, 78 год.

Милић, три куће, старо презиме Ђурђевић (в. Ђурић²). Славе Свети Ранђело стари (21. XI) и Свети Ранђело млади (26. VII). Информатор Јељана Милић, 33 год.

Милошев, секундарно презиме фамилије Славковић.

Милошевић¹, једанаест кућа, старо презиме Ђурђевић (в. Ђурић²). Славе Свети Ранђело стари (21. XI) и Свети Ранђело млади (26. VII). Информатор Душанка Милошевић, 67 год.

Милошевић², две куће, надимак Ђурумље. Има их у Светозареву. Славе Свети Никола и Свети Никола лётњи. Информатор Душан Милошевић, 73 год.

Мисић, секундарно презиме фамилије Вучић.

Мидин, секундарно презиме дела фамилије Љубимировић.

Младеновић, дванаест кућа, старо презиме Карађорђевић. Делови фамилије носе и новија секундарна презимена Радићи и Божковић. Кајку да им је предак Миливоје Карић био Циганин, па отуда и презиме Карић (кара, тур. црн). Има их у Светозареву и Нишу. Славе Свети Ранђело стари (21. XI) и Свети Ранђело млади (26. VII). Информатор Реља Младеновић, 92 год., Борисав Младеновић, 59 год. и Милинка Младеновић, 59 год.

Огњановић, једна кућа. Стара слава Свети Никола, млада слава Свети Никола лётњи. Информатор Вера Марковић, 38 год.

Павловић, две куће, секундарно презиме Џиљковић / Џиљини (по претку Светиславу, званом Џиљко). Род су са Здравковићима и Стојановићима¹. Славе Свети Ранђело стари (21. XI) и Свети Ранђело млади (26. VII). Информатор Делимир Павловић, 45 год.

Пантић, једна кућа. Пре три године домаћин је досељен (призећен) из села Надрља код Светозарева у фамилију Гајић. Славе Петковића и Свети Мрата. Информатор Верица Пантић, 34 год.

Пацин, секундарно презиме фамилије Филиповић.

Петканић / Петканин, секундарно презиме дела фамилије Радосављевић. Петканин, в. Петкан.

Петрићин, секундарно презиме фамилије Миладиновић¹.

Поробић / Порубић, заједничко старо презиме фамилија Ристић и Љубимировић.

Порубић, в. Поробић.

Пуркин, секундарно презиме дела фамилије Вучић.

Радисављевић, три куће, старо презиме Вукчићи, секундарно презиме Штрецићи (по баби која је, пошто се удала из Рибара, донела надимак своје тамошње фамилије). Има их у Београду. Слава Видовдан. Информатор Радоје Радисављевић, 50 год.

Рăдојевић, једна кућа, старо презиме *Ђурђић* (в. Ђурић²). Славе Свети Ранђео стари (21. XI) и Свети Ранђео млади (26. VII). Информатор Стаменко Радојевић, 81 год.

Радосављевић, три куће. Две куће носе секундарно презиме *Петканини* (по баба-Петкани која их је као сирочиће очувала). Стара слава Свети Никола, млада слава Свети Никола лётњи. Информатор Груја Радосављевић, 70 год.

Ранђеловић, в. Аранђеловић.

Рашчић, секундарно презиме дела фамилије Младеновић.

Ристић, девет кућа, старо презиме *Поробићи / Порубићи* добили су, кажу, по томе што су много бивали по робијама. Верују да им је предак био неки „Мерикан” (в. топоним Американско / Мериканско), који је дошао у овај крај и саградио воденицу. Род су са Љубомировићима.¹⁴ Славе Свети Ранђео стари (21. XI) и Свети Ранђео млади (56. VII). Информатор Властимир Ристић, 51 год.

Слăвковић, седам кућа. Род су са Марковићима² и носе заједничко старо презиме Бабић, али имају и своје секундарно презиме *Милешевићи*. Славе Свети Јован и Свети Лука. Информатор Бранко Славковић, 50 год.

Срећковић, две куће, секундарно презиме *Вукашићи* (по претку Вукашину). Слава Свети Мрата. Информатор Мирослав Срећковић, 43 год.

Стојјановић¹, једна кућа, секундарно презиме *Калажићи* (по претку који се бавио калаџијским занатом). Род су са Здравковићима и Павловићима. Славе Свети Ранђео стари (21. XI) и Свети Ранђео млади (26. VII). Информатор Живадин Здравковић, 66 год.

Стојјановић², старо заједничко презиме фамилија Здравковић и Павловић. По претку Стошићу носили су са Стојановићима¹ и старије заједничко презиме *Стостићи*. Имају и заједничку славу (в. Здравковић).

Стојјановић³, једна кућа, секундарно презиме *Данићи*. Доселили су се пре више од сто година из села Остриковца код Светозарева. Слава Ђмитровдан. Информатор Бисерка Стојановић, 70 год.

Стостић, старо заједничко презиме фамилија Здравковић, Павловић и Стојановић.¹

Тојин, секундарно презиме фамилије Јанковић.

Ђурулја, породични надимак за фамилију Милошевић².

Филіповић, једна кућа, секундарно презиме *Пајићи*. Род су са Младеновићима. Славе Свети Ранђео стари (21. XI) и Свети Ранђео млади (26. VII). Информатор Борисав Младеновић, 59 год.

¹⁴ Ст. Мијатовић (*Белица* . . ., 108) бележи да су се Поробићи доселили „из села Јелашнице у врањском округу кад и Бабићи [пре 150 година].”

Цáнић, старо презиме фамилије Милановић².
 Цíцин / Цíцков, секундарно презиме фамилије Павловић.
 Цицков, в. Цицин.
 Цревár, породични надимак за Здравковиће.
 Штрцýн, секундарно презиме фамилије Радисављевић.

Мушки имена

Алексáндар (× 6)	Делáмир (× 3)
Андреја	Дёспот
Бéбан (× 4)	Драгáн (× 3) / Драгáн (× 10)
Божáдар	Драган (секундарно име уместо Станиша)
Бóјан (× 5)	Драгáги (× 2)
Борáвоје	Драгáйша (× 3)
Бóрис	Драгóљуб (× 2)
Борáсав (× 2)	Драгомир (× 3)
Бранáвоје	Драгóслав (× 3)
Бранáслав (× 3)	Душáн (× 2) / Душан (× 7)
Брáнко (× 2)	
Будáсав	
Велáмир	Ђбрђe (× 3)
Вéлько	Жáрко (× 2)
Весéлин	Живáдин (× 6)
Вíдан	Жíнько (× 2)
Вíктор	Живојíн (× 1) / Живојíн (× 1)
Витóмир	Жíволовљуб
Вláда	Живóмир (× 6)
Вláдан (× 5)	Живóрад (× 1) / Живорад (× 1)
Властáмир (× 3)	Жíвота (× 3)
Воíјслав (× 3)	Жíвота (секундарно име уместо Живко)
Велáбор (× 1) / Волáбор (× 1)	Живóтије (× 7)
Гаврýло	
Гвóзден	Здрáвко
Гóран (× 9)	Златкo
Градáмир	Збóран (× 4)
Грýја	
Дáрко	Иван (× 4)
Дёјан (× 4)	Игор
	Илýја

Јòван	Рâде (× 4)
Јòвица	Радîвоје
Крстîвсîе	Радîсав
Љубîйвоје	Радîша (× 3)
Љубîйша (× 6)	Рâдован (× 2)
Љубöмир (× 2)	Рâдоје
Мâрко (× 2)	Радóјко
Мíја (× 2)	Рâдомир (× 3)
Миїäјло	Рâдосав (× 2)
Мйомир	Радöслав
Милâн (× 1) / Мìлан (× 3)	Рánко (× 2)
Милâдин (× 3)	Рâтко
Милâшин	Рèља
Милéнко	Сàша (× 4)
Милéнтије	Светîйслав (× 3)
Милîйвоје	Светöмир
Милîйдер	Селîймир (× 2)
Милîйсав (× 2)	Сенијша
Мйлован (× 5)	Синijша
Мйлоје	Славiйша (× 1) / Слàвиша (× 3)
Милöрад (× 2) / Мìлорад (× 2)	Слáвко (× 2)
Мйлосав	Слаëольуб (× 3) / Слàволъуб (× 3)
Милун	Слађан (× 2)
Мýлько	Слободâн (× 9)
Мйодраг	Србoльуб
Мýрко	Срђан (× 2)
Мирöльуб (× 1) / Мìрольуб (× 2)	Стамéнко (× 2)
Мирöслав (× 2) / Мìрослав (× 8)	Станiйслав
Михäјло	Станijша
Млâден (× 2)	Стојадîн (× 1) / Стојадин (× 2)
Момчîло	Тöдор (× 2)
Нèбојша (× 4)	Томiйслав (× 4) / Тòмислав (× 1)
Нèнад (× 5)	Трïвун
Нòвица	Хранiйслав
Пётар (× 3)	Цвëтко
Прèдраг (× 2)	Чâслав
	Чёдомир

Женска имена

Ана	Ђурђија
Ангеліна (× 3)	
Андрејана	Живадінка (× 2)
Анђелка	Живана (× 2)
	Живка (× 7)
Биљана	
Бисенђа	Загорка (× 1) / Загорка (× 2)
Бісерка (× 2)	
Божица (× 1) / Божица (× 3)	Звездана
Бојана (× 1) / Бояна (× 1)	Здравка
Борка	Зорица (× 6)
Босилька (× 2)	Збрка
Бранка	
Бранкица	Ивана
Будимка	Ирења
Валентина (× 3)	Јаворка (× 2)
Варадінка	Јаѓода (× 2)
Вера (× 3)	Јадрінка
Верица (× 4)	Јасмина (× 4)
Верка	Јасна
Весна (× 8)	Јелена (× 4)
Вікторія	Јелица (× 2)
Вінка	Јованка (× 2)
Виолета (× 4)	Јулијана (из Хватске)
Віка	
Гвоздена	Кадивка
Гордана (× 5)	Кая
Горица (× 3)	Каравілка (× 3)
Грозда	Кароліна
	Катаріна (× 3)
Далиборка	Ковілька
Даниела (× 2)	Косара
Даница (× 3) / Даница (× 3)	Кристина
Десанка	
Добріла (× 2)	Латінка (× 2)
Добрінка (× 2)	Лаура
Достана	Лена (секундарно име уместо Кая)
Драгана (× 4)	Лідія (× 2)
Драганка	
Драганя (× 2) / Драгиња (× 1)	Љильана (× 1) / Љильана (× 4)
Драгица (× 6)	Љубінка (× 5)
Душанка (× 4)	Љубица
Душица	

Мáја (× 2)	Радовáнка (× 2)
Манаcийа	Радóйка (× 2)
Мàрия (× 1) / Мàрија (× 6)	Рàдосава
Маријáна	Радúнка (× 4)
Марýна	Разумéнка
Машíрка (× 2)	Рóска
Мýла	Рýжа (× 2)
Миладíнка	Рýжица (× 5)
Милáна	Рóска
Милáнка	Сáньа
Милéза (× 3)	Светлáна (× 4)
Милéнија (× 2)	Селíнка (× 2)
Милáнка (× 4)	Сибíнка
Мýлица (× 1) / Мýлица (× 7)	Слàвица (× 7)
Мýлица (секундарно име уместо Биссенија)	Слáвка
Мýлка (× 2)	Слáвна
Милосéйа (× 1) / Милосíја (× 2)	Слађáна (× 4)
Милóнка	Слободáнка (× 2)
Мирjáна (× 1) / Мýрјана (× 8)	Смиљáна (× 2)
Мýрослава (× 2)	Смýлька
Нáда (× 2)	Снежáна (× 2) / Снёжана (× 1)
Нáдица (× 4)	Србијáнка (× 3)
Нарáнца	Станимирка
Николáја (× 2)	Стáница
Óлга (× 1) / Óлга (× 1)	Стáнка (× 2)
Óлгица (× 2)	Стојáна (× 3)
Оливéра	Стојáнка
Рáда (× 2)	Сўзана
Рáда (секундарно име уместо Дра- гиња)	Тáмара
Рáдица (× 2)	Татjáна
Рáдмила (× 13)	Томанíја (× 2)
	Угрýнка

Мушки хипокористици

Áндра (Андреја)	Бóра (× 2; Боривоје и Борисав)
Áца (× 3; Александар)	Бráна (Бранислав)
Бáне (Бранко)	Бráнче (Бранивоје)
Бýша (Љубивоје)	Бúцa (Будисав)
Бóжа (Божидар)	Вйтко (Витомир)
Бóки (Бобан)	Вláда (× 3; Владан)

Власта (Властимир)	Лâле (Милован)
Воја (× 3; Војислав)	Лéка (Александар)
Војкан (Војислав)	Лýба (Волибор)
Гáле (Драгиша)	Лýка (Илија)
Гáца (Гаврило)	Лóда (Милорад)
Гýша (Драгиша)	Лóла (Слободан)
Гöне (Драгомир)	Лðре (Милорад)
Гöсица (Драгослав)	Љýба (× 4; Љубиша × 2 и Љубомир × 2)
Гóца (Горан)	Мýда (Милидер)
Гöда (Гвозден)	Мýia (× 2; Миодраг)
Гráда (Градимир)	Мýка (× 2; Милован и Миодраг)
Дáка (Слободан)	Мýки (× 4; Милан, Миомир и Мирольуб × 2)
Дâне (× 5; Слободан)	Мýла (Михаило) / Мýла (Миодраг)
Дâнче (× 2; Слободан)	Милâнче (Милан)
Дéјо (Дејан)	Мýле (× 5; Милоје, Милун, Миодраг и Мирослав × 2) / Мýле (× 5; Милосав, Миодраг, Мирослав × 2 и Радомир)
Дéла (Делимир)	Мýлче (× 3; Милован, Милосав и Мирослав)
Дéна (Делимир)	Мýра (Мирослав)
Дýна (× 2; Живадин и Стојадин)	Мýрко (× 2; Мирослав)
Дýне (Живадин)	Мýта (Милентије)
Дýнка (Живадин)	Мýха (Велимир)
Дýца (Миладин)	Мýша (× 2; Милован и Миодраг)
Дráги (× 2; Драган и Драгољуб)	Нéна (Ненад)
Дräкче (× 2; Драгољуб и Драгомир)	Нéша (× 4; Небојша × 3 и Ненад)
Дўја (Деспот)	Нýсе (Бранислав)
Дўла (Миладин)	Нóво Новица)
Дўле (Душан)	Нôле (Новица)
Ђéма (Делимир)	Пëха (Предраг)
Ђóка (× 3; Ђорђе)	Пéра (× 3; Петар)
Жáна / Цáна (Бранислав)	Рáда (× 2; Радослав и Радомир)
Жýва (Животије)	Рâде (× 2; Радован)
Жýда (Живорад)	Рâтко (Радослав)
Жýка (× 2; Живорад и Животије) / Жýка (× 4; Живојин, Живомир, Животије и Радисав)	Рáца (× 4; Радоје, Радивоје, Радомир и Ратко)
Жýца (Живота)	
Жóјко (Живомир)	
Жóла (Живомир)	
Жóле (Живољуб)	
Жðта (× 2; Животије)	
Јóца (× 2; Јован и Јовица)	

Сǎша (Славиша)	Тǐско (Светислав)
Свёта ($\times 2$; Светислав и Свето- мир)	Тóја (Тодор)
Сéља (Селимир) / Сéља (Селимир)	Тóла (Тодор)
Слáва ($\times 2$; Славольуб)	Тóма ($\times 3$; Томислав)
Сlávko (Славольуб)	Тríша (Тривун)
Сlóбá (Слободан)	Цâле (Славольуб)
Сrýba (Србољуб)	Цâне (Александар)
Стôле (Стојадин)	
Тíла (Светислав)	Чéда (Чедомир)
Тíле (Светислав)	
Тýса ($\times 2$; Светислав)	Цáна, в. Жана

Женски хипокористици

Анї (Андиријана)	Дóца (Достана)
Бíља (Бильана)	Дùда (Радунка)
Бíна (Љубинка)	Дúна (Радунка)
Бýса ($\times 2$; Бисерка)	Дúче (Радунка)
Бóска ($\times 2$; Босилька)	
Вáња (Валентина)	Ђéка (Анђелка)
Вáра (Варадинка)	Ђýка (Ђурђија)
Вéра ($\times 2$; Верица)	
Вéца (Весна)	Живáнка (Живана)
Вíка (Виолета)	
Вítка (Викторија)	Зáга ($\times 2$; Загорка)
Гýна ($\times 5$; Ангелина $\times 3$; Драгиња и Угринка)	Зóјко (Зорица)
Гýта (Драгиња)	Зóки (Зорица)
Гý́ра (Горица)	Зóле (Зорица)
Гó́ца ($\times 3$; Гордана)	Зóра (Зорка)
Дáна ($\times 2$; Даница)	Зóрка (Зорица)
Дáне (Гордана)	
Дáнка (Даница)	Јáле ($\times 2$; Јагода и Јасмина)
Дáца ($\times 2$; Далиборка, Драгиња)	Јáна ($\times 2$; Јулијана и Стојана)
Дéнка (Гвоздена)	Јáца (Јадранка)
Дéса (Десанка)	Јéла ($\times 2$; Јелена)
Дíна (Миладинка)	Јóле (Јованка)
Дóсе (Радосава)	
	Кáја ($\times 2$; Каравилка и Катарина)
	Кóса (Косара)
	Лáле ($\times 2$; Латинка и Лаура)
	Лáта (Латинка)

Љиља ($\times 4$; Љиљана)	Рёнче (Ирена)
Љуба (Љубинка)	Роша (Роска)
Љупка (Љубинка)	Ружа (Ружица)
Мáја ($\times 2$; Марија)	Ружица (Ружа)
Мáра ($\times 4$; Марија $\times 3$ и Маријана)	Ру́са (Руска)
Мáца (Маријана)	Ру́шка ($\times 2$; Ружица)
Мéнка (Разуменка)	Сáвка (Славка)
Мíкки (Милева)	Сláја ($\times 3$; Светлана и Слађана $\times 2$)
Мíлка (Милица)	Смíља ($\times 2$; Смиљана и Смиљка)
Мíна (Јасмина)	Снéжа ($\times 3$; Снежана)
Мíра ($\times 7$; Мирјана $\times 6$ и Мирслава)	Српче (Србијанка)
Мíса (Манасија)	Стáна (Станка)
Мíца ($\times 3$; Милица $\times 2$ и Смиљана) / Мíца ($\times 4$; Ковиљка, Миленија, Милица и Милка)	Тáња (Татјана)
Рáда ($\times 9$; Радмила $\times 7$, Радованка и Радунка)	Тíна (Кристина)
Рáдица (Рада)	Цáна (Станка)
	Цáца (Славица)
	Цéца (Мирослава)
	Цíца (Бранкица)

Мушки надимци

Бáкла (Живомир)	Вркче / Врчић (Ненад; носи надимак по оцу званом Врга)
Бáта (Драгомир)	Врчић, в. Вркче
Бáца Драган)	Гúла (Радиша)
Бéли (Мирослав)	Дрци (Драгослав)
Бíца (Радован)	Дúче (Радосав; као мали, гушче, диј. гукче, звао је дуче)
Бóксер (Зоран)	Ђáле (Живота)
Бráца (Радиша)	Еá (Драган; деци се обраћао са ej, ej)
Бúзда (Драгиша)	Жонте (Драгослав)
Булíца (Драган; по лицу из ТВ серије)	Зéља / Зéлько (Живомир)
Бúлко (Радомир)	Зелько, в. Зелья
Бúца (Ненад)	Зýза (Стојадин)
Бúш (Живота)	
Брѓа (Мијајло; по мајци која је пореклом из мајурске фамилије зване Вргањци)	

Кáра (Мирослав; по секундарном презимену Карић)	Тáса (Живомир)
Кýре (Живадин)	Тýнче (Миодраг)
Кóле (Мирослав)	Тýнче / Тýнчо (Драган; по оцу Тинчи)
Кðрча (Боривоје)	Тинчо, в. Тинче
Крт, в. Чапа Крт	Тóза (Мија; по деди Светозару, званом Тоза)
Лíа (Небојша)	Тýкша (Слободан)
Лýза (Драган)	Тýре (Слободан; по оцу који је као дечак носио капу сличну фесу)
Мáли (Мирко; растом није мали, али има старијег брата) / Мáли (Србљуб, растом висок, али је млађи од свога брата)	Тýва (Драган)
Мýле (Радосав; отац му се звао Милан)	Фотóграф (Здравко; по занимању)
Мýш (Драган; ситан је растом)	Хайхе (Славиша; има говорну ману)
Мýшко (Станислав)	Цáја (Драган)
Мýса (Мирослав)	Цákан (Владан)
Пáја (Драган; по лицу из ТВ серије)	Цéпац (Рајко)
Пáле / Пáца (Бобан)	Цýганин (Миладин; по оцу који је био ковач, али не Циганин)
Паца, в. Пале	Цýни (Живота; има тамнију пут / Цýни (Животије; црни је)
Пðп (Живадин; по занимању матичар)	Цýке (Крстивоје)
Пðпка (Животије)	Цýле (Сениша)
Прчáк (Бранислав; личи на неког млинара званог Прчак)	Чáјка (Живорад)
Пýрка (Славко; по секундарном презимену Пуркини)	Чáпа Крт (Горан)
Пýћа (Слободан; по мајкиној фамилији званој Пућини)	Чýка (Момчило)
Рáка (Синиша)	Цýца (Мија)
Рýза (Горан)	Шýља (Милован; висок је и сув) / Шýља (Ранко)
Рýки (Милован)	Шmóква (Душан)
Сýља (Љубиша; по неком Шиптару Суљи о коме је често при чао)	Шýуль (Милован)
	Сýса (Милован)
	Сркало (Небојша)

Женски надимци

Бацбрка (Милинка; по оцу званом Баца)	Ђокавац, в. Ђока Ђокавица, в. Ђока Ђокавче (Горица)
Гуга (Селинка)	
Сека (Драгана; по брату близанцу који ју је звао секом)	Цила (Станимирка) Цоле (Славица)
Ђока / Ђокавац / Ђокавица (Селинка; отац јој је из Мајура, из Ђокавачке махале)	Цреварска (Горица) Цуна (Јелена)

МЕДОЈЕВАЦ

(Медојевац / Медевац¹⁵)

Село има око 80 домаћинстава.¹⁶ Смештено је на левој страни реке Дуленке, с обе стране пута Светозарево—Рековац. Село има пет махала које нису међусобно посебно одвојене. Доња, Јоцицка, Крацицка и Степановића мала налазе се више пута, у брду, а пета, Горња мала, најмлађа по поstanку, налази се с друге стране пута.

Мештани приповедају да су се у време кнеза Лазара становници овога села бавили пчеларством, те да је ту цеђено много меда. Отуда и назив села — Медојевац.

Сеоска слава је други дан Тројице. Заветине су Бели четвртак и Свети Јован Златоуст. Гробље се налази у брду изнад села.

У Медојевцу данас живе следеће фамилије: Деспотовић, Димићијевић, Живановић, Ивановић, Јлић, Јањимовић, Јевтић, Јоцић, Крстић, Лазаревић, Матић, Милутиновић, Николић, Пауновић, Пётровић, Радосављевић, Спасић, Станић, Стевановић, Степановић, Стојановић, Танасијевић, Томић и Уроšевић.

Етници: Медејац и Медејка; ктетик: медејачки.

Информатори: Драгутин Степановић, 65 год. и Даринка Степановић, 71 год.

¹⁵ Облик Медојевац, са изузетком код млађих особа, ретко се користи.

¹⁶ По попису из 1930. године село је имало 58 домаћинстава и 9 родова, укупно 386 становништво. Становништво је припадало косовско-метохијској струји (46 кућа 6 родова), вардарско-моравској (4 куће, 1 род) и унутрашњим сеобама (4 куће, 1 род). „Непознатог порекла” су неколико домаћинства (4 куће, 1 род). (Ст. Мијатовић, *Белица...*, 58—65, 114).

Toponimija

- Бабин поток, в. Поток.
Багрењак, шуме претежно багремове.
Бारа, ливаде у Лукару.
Батал-њиве, в. Њиве.
- Влаовица / Влаховица / Лासвила, багремова шума на падинама Јухора. Некада су овде били виногради.
- Влаховица, в. Влаовица.
Вода: Лековита вода, в. Чесма Света Петка.
- Гај, њиве, воћњаци и шуме изнад села.
Горња мала, в. Мала.
Гробље, сеоско гробље више села.
- Доња мала, в. Мала.
Дубоки извор, в. Извор.
Дулёнка // Река, река која са реком Жупањком чини Лугомир.
- Ђйоница, њиве поред друма.
- Зáпис, дуд и простор око њега у насељу.
- Ивина коса, в. Коса.
Извор: Дубочки јзвор, шуме на падинама Јухора. Овде је некада био извор.
- Јор / Јуор / Јухор // Планина, в. код села Коларе.
Јоцицка мала, в. Мала.
Јуор, в. Јор.
Јухор, в. Јор.
- Кључ, њиве поред реке Дуленке.
Коса: Јвина коса, коса изнад села под њивама и ливадама.
- Крацићи / Крацицка мала, в. Мала.
Крацицка мала, в. Мала.
- Лаовица, в. Влаовица.
Лековита вода, в. Вода.
Лукár, њиве, виногради и воћњаци, најплоднија земља у селу.
Лукарска чесма, в. Чесма.
Лукарски поток, в. Поток.
- Мала: Гóрња мáла, нови део села, махала, испод пута Светозарево — Рековац; Дбња мáла, махала у брду више Јоцицке мале; Јоцицка мáла, махала у централном делу села у којој живи фамилија Јоцић; Крацицка мáла / Крацићи, махала на крају села, поред пута према Тополи; Степановића мáла, најстарија махала у којој живи породица Степановић.
- Њиве: Батал-њиве, њиве поред реке Дуленке. Некада су биле плављене и нису се обрађивале (батал, тур. неупотребљив, запуштен).
- Одиница, њиве и шљивици.
- Планина, в. Јор.
Поток: Бабин пôток, поток, десна притока Дуленке и шума око њега; Лукárски пôток, поток, лева притока Дуленке. Протиче кроз Лукар.
- Река, в. Дуленка.
- Степановића мала, в. Мала.

Црепања, њиве поред реке Дуленке. Некада се на овом месту правио цреп.

Чесма: Лукарска чесма, в. Чесма Света Петка.

Чесма Света Петка / Чесма у Лукар / Лукарска чесма // Леко-

вјита вода, чесма у Лукару (извор). Мештани верују да је вода лековита за очи. О Великом петку поред ове чесме се одржава сабор на који долазе људи из шире околине.

Чесма у Лукар, в. Чесма Света Петка.

ДРАГОШЕВАЦ

(Драгошевац / Драгошевач)

Село има око 200 дома. ¹⁷ Налази се на саставцима река Жупањке и Дуленке. По типу насеља Драгошевац је разуђенији од осталих лугомирских села. Због тога је село до скоро имало свог телала (диј. биров) који се оглашавао мештанима са брда више села, те се и ово брдо зове Бировиште. Драгошевац има шест махала: Пескан, Видојевица мала, Горња мала, Гробљанска мала, Средња мала, Сентица мала и Меанџица мала. Махале су међусобно подвојене и удаљене једна од друге. Распрострте су уз реке Дуленку, Жупањку и Грачу и поред пута Светозарево—Рековац. Меанџица мала је по постанку новије насеље. Налази се на месту где су се некада налазиле турске механе.

По једној легенди село је добило име по неком Драгошу. Други пак приповедају да је кнез Лазар насељавајући прве становнике у овај крај њима рекао: „Драго вам уз ову реку, драго вам уз ону . . . Свуде је добро само треба добро радити.” Отуда и име селу Драгошевац.

Сеоска слава је Бела субота по Трденицама, а заветине су Благовести. Село има два гробља. У Горњем гробљу копају се житељи Горње мале и дела махале Пескан; у Доње гробље копају се житељи осталог дела села.

У Драгошевцу данас живе следеће породице: Андрејић, Антонијевић, Божић, Величковић, Видојевић, Ђорђевић, Ђурђевић, Јлић, Јанковић, Јевремовић, Јевтић, Јовановић, Јоцић, Катић, Костић, Левић, Лукић, Марисављевић, Марковић, Матић, Мијушковић, Милановић, Миленковић, Милосављевић, Милошевић, Милутиновић, Михајловић, Недељковић, Николић, Обрадовић, Павловић, Пантић, Пётровић, Радивојевић, Радосављевић, Сентић, Симић и Тодосијевић.

Етнички: Драгошевац и Драгошевачка; ктетник драгошевачки.

Информатор: Младен Величковић, 78 год., Живорад Лукић, 45 год. и Марко Јанковић, 42 год.

¹⁷ По попису из 1930. године Драгошевац је имао 100 кућа, 9 родова, 765 становника. Стариначком становништву је припадало 47 кућа (4 рода). Косовско-метохијској миграционој струји припадало је 28 кућа (3 рода), а вардарско-метохијској 25 кућа (2 рода). (Ст. Мијатовић, *Белица . . .*, 58—65, 110).

Toponimija

Ајдучки кладенац, в. Кладенац. Астáлче, шума на Јухору. Сељани казују да је ту неки човек био поставио велику камену плочу која личи на сто (диј. *астал*).

Багремár, шума.

Бакаран кладенац / Бакарни кла-
денац, в. Кладенац.

Бакарни кладенац, в. Бакаран
кладенац.

Балино кладенче, в. Кладенче.
Баччíе, њиве и шума у подножју

Јухора.

Бела Грача, в. Грача.

Бèлег, кося под шумом на пади-
нама Јухора.

Бирðвиште, место са кога је
сеоски телал (диј. *биров*) пози-
вао људе на збор и обавештава-
вао их о важним догађајима.
„Биров“ се са овог места огла-
шавао све до пре дваесетак
година.

Божинов шубурак, в. Шубурак.

Бðиште, брдо под шумом. При-
поведа се да је на том месту
била некаква велика битка из-
међу Срба и Турака.

Бранник, њиве и шуме поред реке
Жупањке.

Брđо, њиве са десне стране Луго-
мира, у брду.

Брестовачки поток, в. Поток.

Брëстòвац, њиве и шуме око
Брестовачког потока. У овим
шумама највише има брестова.

Брđд, прелаз преко реке Луго-
мир, газ; Код брđда, њиве по-
ред реке, у околини Брада.

Бучина: Глúва бùчина, мрачна
и густа букова шума на Јухору.

Велики клик, в. Клик.

Вётриње, највиши врх планине
Јухор. На том месту, кажу, ве-
трови често дувају. Овде су
доскора биле некакве старе
зидине.

Видојевицка мала, в. Мала.

Видојевицки кладенац, в. Кла-
денац.

Видојевицки мост, в. Мост.

Влàовица / Влàховица / Лàовица,
воћњаци, виногради и шуме.
Влаховица, в. Влаовица.

Всда: Дòбра вòда, извор на Ју-
хору близу Бакарног кладенца.
Мештани воду сматрају леко-
витом.

Гáј, велики комплекс њива, воћ-
њака, ливада и шума на бре-
жуљцима више села; Гóрни
Гáј, обрадиве површине и шу-
ме више Гаја; Дбýни Гáј, део
Гаја на низим теренима.

Глува бучина, в. Бучина.

Глувáћ, шуме и истоимени поток
на падинама Јухора којим отичу
воде извора Добра вода.

Горња мала, в. Мала.

Горње гробље, в. Гробље.

Горњи Гај, в. Гај.

Горùн, храстова и букова шума.
Данаас ту има и њива.

Горуњàча, храстова шума на Ју-
хору.

Град: Јеринин град, место са
леве стране Градског потока.
Овде се данас налазе остаци не-
каквих зидина за које се верује
да су остатци Јерининог града;
Мáли град, шуме и њиве у
блиzinи Јерининог града. Од
Јерининог града предваја их
Градски поток.

Градска кося, в. Кося.

Градски поток, в. Поток.

Грâђа, терен клинастог облика на саставцима река Жупањке и Дуленке. Једним делом граничи се овим рекама, а на другој страни га затвара сеоски пут, тако да представља ограђен простор.

Грача: Црна Грача / Грача,¹⁸ рецица која скупља главнину изворских и других вода са Јухором. Улива се у реку Жупањку. У време великих киша, када са собом носи и црну јухорску земљу, поприма црну боју, те јој одатле и име; Бела Грача, река која се са Јухором слива према селу Беочићу.

Гроб: Двâгроба, узвишење под шумама у Јухору; Цвётков гроб шума изнад извора Добра вода.

Гробиште / Гробыште, запуштен терен. Мештани верују да је на овом месту некада било гробље у којем су сахрањени мештани, страдали у неком боју са Турцима. И данас се у околним њивама приликом орања налазе људске кости.

Гробљанска мала, в. Мала.

Гробље: Гбрње грбље, гробље у које се копају житељи Горње мале и дела махале Пескан; Дбње грбље, гробље у које се копају житељи Доње мале, венег дела махале Пескан и Менчицке мале; Римско грбље // Русалијско грбље / Русалијско грбље, шума на падинама Јухора.

Гробљиште, в. Гробиште.

Два гроба, в. Гроб.

Дубоки поток, в. Поток.

Дивљакин поток, в. Поток.

Добра вода, в. Вода.

Доње гробље, в. Гробље.

Доњи Гај, в. Гај.

Дрењак, шума испод Јухора, веном дренова.

Дубель, њиве, виногради и воћњаци.

Дубельски поток, в. Поток.

Дудина кромпирача, в. Кромпирача.

Дулёнка, река која извире у селу Дулену. Са Жупањком чини реку Лугомир.

Думус-коса, в. Коса.

Дутови, зараван крај пута. Овде се налазе стари дудови.

Живанова шума, в. Шума.

Жупањка / Жупањка, река која извире у селу Жупањевац и тече испод падина Јухора. Са Дуленком чини реку Лугомир.

Жупањка, в. Жупанка.

Збег: Трновачки збეг, шуме у Јухору.

Збегошице, шума у Јухору. Житељи из ових крајева склањали су се овде од турскога зулума. И овде се налазе остаци некаквих зидина.

Илијина коса, в. Коса.

Јанчин поток, в. Поток.

Језеро, њиве. Овде има удолина у којима се скупљају воде после кишне.

Јеринин град, в. Град.

¹⁸ Ст. Мијатовић као паралелан бележи облик *Грачаница* (*Белица*..., стр. 114).

Јерđтијево, њиве и шуме више Јерининога града.

Јेचмиште, њиве и баште поред реке Дуленке.

Јор / Јуор / Јухор // Планина, в. код села Коларе.

Јуор, в. Јор.

Јухор, в. Јор.

Камен: Џуца-кামен, велики усамљени камен који стоји усправно међу дрвећем на Јухору.

Кладенац: Ајдұчки кләденац, извор у Јухору, познат по хладној води. Бакारан кләденац / Бакарни кләденац, извор у Јухору. Око њега се сваке године на Дан устанка у Србији, 7. јула, окупљају мештани околних села свечано прослављајући овај дан; Видојевицки кләденац, шуме на Јухору. Овде је некада био извор, али је временом пресушио; Џодин кләденац, извор у Џодином чукару.

Кладенче: Балино кладенче, извор у Јеринином граду.

Клик: Велики клик, букова шума на падинама Јухора; Мали клик букова шума, наставља се на Велики клик.

Клупа, брдо. На том месту су се некада одмарали каравани.

Кључ, њиве између река Жупањке и Дуленке.

Код брода, в. Брод.

Комарница, шуме на падинама Јухора.

Коса: Градскa кoса / Граѓскa кoса, шуме изнад Јерининога града; Думус-кoса, храстове и букове шуме на падинама Јухора. Некада су се ту чувале свиње (домуз, тур. свиња); Илјићина кoса, воћњаци и шуме на падинама Јухора.

Косиће, њиве, виногради и шуме на падинама Јухора.

Кромпирача: Дудина кромпирача, ливаде и шуме на Јухору. Име су добиле по некаквом Дуди који је овде садио кромпир.

Крўшка, њиве и шуме у Јухору. Крушкин шип, в. Шип.

Крчёвина, њиве и ливаде. Некада су овде биле шуме.

Куси поток, в. Поток.

Күчиште, баште у маҳали Пескан. Некада су овде биле куће.

Лаовица, в. Влаовица.

Ливаче, њиве, воћњаци и шуме. Липак, њиве и претежно липове шуме на падинама Јухора.

Логор, шуме око Бакарнога кладенца. На том месту је за време другог светског рата био партизански логор.

Лојзе: Старо лојзе, њиве.

Лугомир, река, лева притока Велике Мораве. Настаје од Жупањке и Дуленке и протиче кроз село Драгошевац.

Лукар, њиве и ливаде. Настављају се на Доњи гај.

Мала: Видојевицка мала, маҳала у којој живе Видојевићи; Горња мала, маҳала уз реку Грачу, према Јухору; Гробљанска мала, маҳала поред Доњег гробља; Меанџијска мала, маҳала новијег постанка, поред пута Светозарево — Рековац. У турско време на овом месту су биле механе; Сентијска мала, маҳала у којој живи фамилија Сентић; Средња мала, маҳала у средишњем делу села.

Мали град, в. Град.

Мали клик, в. Клик.

Маринкова њива, в. Њива.
Меанцицка мала, в. Мала.
Меанцицки шубурак, в. Шубурак.
Мост; Видојевицки мост, мост преко Жупањке који спаја Видојевицку малу са осталим делом села; Песканички мост, мост на саставцима река Жупањке и Граче који спаја махалу Пескан са осталим делом села.

Николина њива, в. Њива.

Њива: Маринкова њива, њива на Јухору; Николина њива, њива на Јухору; Станојкина њива, њива и шума на Јухору.

Орловке, шумовито узвишење на Јухору. Прича се да су овде некада обитавали орлови.

Осојак / Осоњак, њиве и шуме на Јухору.

Осоњак, в. Осојак.

Падјина, њиве, воћњаци и шуме на падини са леве стране Граче.

Паљевина, терени на којима је до пре тридесет година била шума која је изгорела.

Парлог, воћњаци и виногради.

Пескани, махала поред реке Жупањке.

Пескански мост, в. Мост.

Пиштак, шуме и ливаде око Кусог потока.

Планина, в. Јор.

Појајак, њиве поред реке Лугомир. На овом месту је некада био прокопан јаз за воденицу.

Поток: Брестовачки поток, поток који протиче кроз Брестовац и улива се у Дуленку; Градски поток / Грађански поток, поток који одводи воду из Бакарног кладенца и улива се у реку

Грачу. Протиче кроз Градску косу; Дибочки поток, поток и истоимени извор на падинама Јухора. Истим именом називају се њиве, воћњаци и шуме око тог потока; Дивљакин поток, поток на падинама Јухора, улива се у Грачу; Дубљески поток, поток који протиче кроз Дубље и улива се у Лугомир; Јанчин поток, поток и истоимене њиве, воћњаци и шуме. Поток се улива у Жупањку; Куси поток, поток на падинама Јухора. Дуг је око један километар. Потиче од Маринкове њиве и улива се у Грачу; Шульковачки поток, поток, лева притока Дуленке. Дотиче из правца села Шульковца.
Продановица, њиве и шуме испод Јухора.

Река, ливаде и њиве поред реке Лугомир.

Римско гробље, в. Гробље.

Русалијско гробље, в. Римско гробље.

Русалијмско гробље, в. Русалијско гробље.

Саставци, терени на којима се састају Црна Грача и Градски поток.

Сентицка мала, в. Мала.

Соблило, њиве у Гају.

Средња мала, в. Мала.

Станојиште, њиве и виногради. У новије време ови се терени насељавају. Топоним је, међутим, стар.

Станојкина њива, в. Њива.

Старо лојзе, в. Лојзе.

Страна, страна под воћњацима и шумама више махале Пескан.

Трновачки збег, в. Збег.	Чијчково, њиве у Гају. Име су добиле по власнику званом Чича.
Тршёвина, њиве на једном од узвиштења на падинама Јухора.	Чукár, пањњаци у Влаовици; Цð-дин чукár, шуме и њиве на падинама Јухора.
Цветков гроб, в. Гроб.	Цодин чукар, в. Чукар.
Церјák, њиве и шума, претежно церова.	Цодин кладенац, в. Кладенац.
Црквица / Црквиче, шума у Малом граду. Мештани сматрају да је овде некада била некаква црква, чије зидине и данас постоје.	Шиникár, њиве и шуме на падинама Јухора.
Црквиче, в. Црквица.	Шип: Крушкин шíп, њиве и воћњаци на падинама Јухора (<i>шип</i> , диј. младица).
Црна Грача, в. Грача.	Шубурак: Божјинов шубúрак, јак извор у Церјаку; Меанџицки шубúрак, јак извор у Меанџицкој мали. Оба извора добила су име по томе што вода у њима, како кажу мештани, „шубури”.
Цуца-камен, в. Камен.	Шульковачки поток, в. Поток.
Чаир / Чайри, њиве и виногради испод Горњег гробља (<i>чайр</i> , тур. ливада, пањњак).	Шульковачко, њиве купљене од Шульковчана.
Чайри, в. Чайр.	Шума: Живâнова шума, шума.

ГЛАВИНЦИ

(Главинци / Главинце)

Село има близу 200 дома.¹⁹ Сместено је са леве стране реке Лугомир, око пута Светозарево—Рековац. Подељено је на пет маҳала: Доња мала, Крстина мала, Магицка мала, Петрицка мала и Шућовска мала. Маҳале најчешће носе име по фамилијама које их насељавају.

Сеоска слава је Бели пётак по Троицама. Заветине су Свети Стеван и Говёђа слава (друга недеља Великог поста). Гробље се налази више села, поред пута за Коларе.

У Главинцима данас живе следеће фамилије: Аврамовић, Аћимовић, Благојевић, Васиљевић, Гајић, Ђорђевић, Јлић, Јанићијевић, Јевремовић, Јевтић, Јовановић, Јосијевић, Константиновић, Лукић, Мијуцковић, Миладиновић, Миленковић, Милетић, Милић, Милојевић, Милосављевић, Милошевић, Мильковић, Недељковић, Николић, Обрадовић, Пётровић, Раденковић, Радосављевић, Савић,

¹⁹ По попису из 1930. године село је имало 78 кућа, 9 родова, укупно 540 становника. Становништво је припадало следећим миграционим струјама: косовско-метохијској 63 куће (7 родова), динарској 10 кућа (1 род) и унутрашњим сеобама 5 кућа (1 род). (Ст. Мијатовић, *Белица ...*, 58—65, 106).

Сíмић, Стевáновић, Танáсковић, Фили́повић, Фрýанг, Хóрват и Шљў-
кић.²⁰

Етници: Главинчáнин и Главинчáнка; ктетик: главинчáчки.
Информатори: Добривоје Милетић, 83 год. и Моша Милетић,
55 год.

T o n o n i m i j a

Бабина њива, в. Њива.	Извор: Вéцин ѹзвор / Вецински ѹзвор, извор из камена. Био је на имању некога Вене; Дијсков ѹзвор, извор у Јухору. Име носи по некаквом Дијску који га је открио; Светомиров ѹзвор, извор у Јухору; Угарски ѹзвор, љиве. Овде је некада био извор, па је временом пресушио.
Бàра, шума у Јухору. Овде су некада биле велике баре.	Јагодански поток, в. Поток.
Брдо: Пôд_брдо, љиве.	Јагоданско, шуме око Јагоданског потока.
Брег: Црвени брêг, брег под шумом.	Јовачка пољана, в. Пољана.
Бùчина, шума.	Јор / Јуор / Јухор // Планина, в. код села Коларе.
Бучински поток, в. Поток.	Јуор, в. Јор.
Вецина љива, в. Њива.	Јухор, в. Јор.
Вецин извор / Вецински извор, в. Извор.	Казаниће, шума. Некада се овде пекла ракија.
Вецински извор, в. Вецин извор.	Камаре, брдо под љивама, у близини Угарског потока.
Виноград: Мâли винôград, љиве.	Кљûч, љиве са десне стране реке Лугомир.
Некада су овде били виногради.	Код воденицу, в. Воденица.
Виногráди, шума. Некада су овде били виногради.	Колâрско, љиве купљене од Колараца.
Воденица: Код_воденийцу / Воденийчко, љиве поред старе воденице.	Коса: Мîнина кôса, шума.
Воденичко, в. Код воденицу.	Крива пољана, в. Пољана.
Врâњëвац, шуме у Јухору.	Крстина мала, в. Мала.
Врбíце, врбова шума и истоимени извор у њој.	
Гајицка мала, в. Мала.	
Градиште, љиве и багремове шуме.	
Дисков извор, в. Извор.	
Дисков поток, в. Поток.	
Дољна мала, в. Мала.	
Дутâр, баште и љиве.	

²⁰ По подацима из Месне канцеларије села Главинци, пред други светски рат досељена је фамилија Фрианг из Вршца, а после 1950. године досељене су следеће фамилије: Поповић (из Светозарева), Стевановић (из села Драгова, код Светозарева), Савић (из Кочиног Села, код Светозарева), Хорват (из Војводине) и Шљукић (из околине Пљеваља).

Крш, брдо под шумом изнад села.

Ливаде: Петрицке ливаде, њиве.

Магицка мала, в. Мала.

Мала: Гајицка мала, махала у којој живи фамилија Гајић; Дољња маља, махала испод пута Светозарево — Рековац; Крсттина маља, махала, сокак у коме живи фамилија Миленковић, секундарно презиме Крстић; Маѓицка маља, махала у којој живе потомци неке баба-Маге; Петрицка маља, махала око школе, где је некада живела нека Петрија; Шућовска маља, махала у којој живе Танасковићи, звани Шућови.

Мали виноград, в. Виноград.

Минина коса, в. Коса.

Минин поток, в. Поток.

Њива, њива у месту званом Угаре; Бабина њива, њива; Већина њива, њива некога Веце.

Орнице: Стамене Ѹрнице, њиве.

Парлози, ливаде и шуме у Јухору.

Петрицка мала, в. Мала.

Петрицке ливаде, в. Ливаде.

Плавиште, баште и њиве поред Лугомира.

Планина, в. Јор.

Под брдо, в. Брдо.

Польана: Јовачка польана, брдо под багремовом шумом; Кривица польана, забрани и виногради; Ширдка польана, виногради.

Поток: Бучински поток, поток који протиче кроз Бучину; Ђисков поток, поток. У њему су се некада подавиле овце неког Диска; Јагодански поток, поток и истоимене шуме и њиве око њега; Майнин поток, поток и истоимена шума око потока. Име носе по некадашњем власнику Мини; Станин поток, поток у Јухору; Угарски поток, поток, лева притока Лугомира.

Предор, њиве.

Светомиров извор, в. Извор Селиште, њиве. Мештани говоре да је некада ту било неко „латинско гробље”.²¹

Стамене орнице, в. Орнице.

Станин поток, в. Поток.

Страна, страна више села, под шумом.

Сушнијца, њиве поред Лугомира.

Угаре, комплекс њива и шума.

Угарски извор, в. Извор.

Угарски поток, в. Поток.

Укоса, шума у месту Парлози.

Ћелијан, шума.

Црвени брег, в. Брг.

Чукарица, њиве и воћњаци.

Чукерак, брдо под шумом.

Широка польана, в. Польана.

Шућовска мала, в. Мала.

²¹ Термином Латинско или Римско гробље вероватно се означавају гробља стајлог несловенског становништва. У Ресави на пример, често се оваква гробља називају и Жидовским (Цидовским) гробљима. (Ст. Мијатовић, *Ресава*, Српски етнографски зборник, књ. XLVI, Београд 1930, стр. 162).

БРЕСЈЕ

(Брѣсје)

Село има око 240 дома. Смештено је у котлини реке Лугомир, у теснцу који са једне стране чине огранци Јухора испод којих протиче река Лугомир, а са друге стране кршевити и обрадиви терени. Бресје је у непосредној близини Светозарева, на удаљености од око шест километара. Поред самога села налази се светозаревачка Фабрика каблова. Због близине града, а пре свега због близине ове велике фабрике, Бресје је у новије време веома изложено досељавању. Број дома се од 1930. године до данас ушестостручио.²² Бресјанске куће су распоређене с обе стране реке. Село се дели на Горњу малу и насеље Лештар.

Сеоска слава је Бёли четвртак по Тројицама, а заветине су Богородица и Говеђе славче (друга недеља Великог поста). Гробље је на источној страни више села.

У Бресју данас живе следеће фамилије: Адамовић, Алексић, Андрејевић, Андрејић, Андријашевић, Антић, Арамбашић, Арсић, Ђошковић, Васиљевић, Видановић, Вулић, Вујисић, Гајић, Глишић, Димитријевић, Ђорђевић, Ђурђевић, Ђушић, Живановић, Живковић, Илић, Јанчић, Јанићијевић, Јевремовић, Јовановић, Јовић, Јосијевић, Костић, Лазаревић, Лекић, Луквић, Максимовић, Манојловић, Маринковић, Марковић, Мијајловић, Мијушковић, Миладиновић, Милановић, Милетић, Милорадовић, Милосављевић, Милошевић, Милутиновић, Мильковић, Мљетровић, Михајловић, Мишић, Младеновић, Недељковић, Нелић, Новаковић, Обрадовић, Павловић, Пантић, Переић, Петровић, Раденковић, Радовановић, Ранђеловић, Савић, Симић, Спасојевић, Станковић, Стјанојевић, Стевановић, Стојадиновић, Танајићевић, Тодоровић, Урошевић и Чворков.²³

Етнички: Бресјанин и Бресјанка; ктетик: бресјански.

Информатори: Ранко Тасић, 60 год. и Радмила Тасић, 59 год.

²² По подацима из 1930. године село је имало 48 кућа, 7 родова, укупно 333 становника. Становништво је припадало косовско-метохијској миграционој струји (35 кућа, 3 рода) и вардарско-моравској (4 куће, 1 род). „Непознатог порекла“ је било 7 кућа (2 рода), а унутрашњим себобама су припадале 2 куће (1 род). (Ст. Мијатовић, *Белица . . . , 58—65, 105.*)

²³ По подацима из Месне канцеларије у Главинцима у периоду од 1950. године до данас досељено је преко стотину фамилија из различитих крајева. Највећи број фамилија досељен је из левачких села: Арсић, Антић, Вулић, Васиљевић, Глишић, Гајић, Димитријевић, Ђорђевић, Ђурђевић, Живковић, Живановић, Илић, Јевремовић, Јовановић, Мијушковић, Мишић, Нелић, Радовановић, Стевановић, Танасијевић и Тодоровић. Мањи број породица досељен је из шире околине Светозарева (Јосијевић, Јанићијевић, Костић, Лазаревић, Миладиновић, Маринковић, Митровић, Манојловић, Милосављевић, Недељковић, Пантић, Ранђеловић, Раденковић, Стјанојевић и Стојадиновић), са југа Србије (Андијашевић, Ђошковић, Вујисић, Ђушић, Јањић, Лекић, Переић, Станковић и Спасојевић) и из других крајева (Арамбашић, из Лике, Новаковић, из Мачевића у Босни, и Чворков, из Крагујевца).

То ѿ и мија

- Антин поток // Староселски поток, в. Поток.
- Бара, баште у брду, испод места званог Угаре.
- Брдо: Ђурђево брдо, брдо. Уздизије се са леве стране Лугомира. Верује се да су на њему некада били двори Ђурђа Бранковића.
- Бучина: Веџина бучина, букова и грабова шума.
- Вецина бучина, в. Бучина.
- Винограђско, коса под виноградима.
- Вртлог, њиве поред реке. Некада су биле под водом.
- Главаћево лојзе, в. Лојзе.
- Горња мала, в. Мала.
- Горњомалски мост, в. Мост.
- Грабак // Милатово, шуме више Фабрике каблова.
- Градина: Жарева градина, шљивари и шуме у близини реке.
- Градиште // Кандало, шума више Фабрике каблова.
- Долина: Рашкова долина, шума у долини више Грабака.
- Доња мала, в. Мала.
- Дутар / Дутари, њиве и баште. Дутари, в. Дутар.
- Ђула, узвишење на којем се налази сеоско гробље.
- Ђурђево брдо, в. Брдо.
- Жарева градина, в. Градина.
- Извор: Пландишки извор, извор у Пландишту; Срдски извор, извор из камена у месту званом Средак; Староселски извор, извор у Старом селу.
- Јор / Јупор / Јухор // Планина, в. код села Коларе.
- Јупор, в. Јор.
- Јухор, в. Јор.
- Кандало, в. Градиште.
- Кључ, њиве поред реке.
- Коса, њиве на коши изнад Орница.
- Крушар, њиве.
- Крш, каменита коса са ситним растињем.
- Лаз / Лаз^c, шљивари и појате више села.
- Лештап ($\times 2$), насеље; каменита коса.
- Лојзе: Главаћево лојзе, њиве и виногради више села. Мештани назив места везују за два глога која овде расту.
- Лугомир // Река, в. код села Коларе.
- Мала: Горња мала, махала узводно уз Лугомир; Долња мала, махала низводно од Горње мале.
- Милатово, в. Грабак.
- Млака, баште поред Лугомира.
- Мост: Горњомалски мост, мост који повезује делове Горње мале.
- Ограђа, шума и шљивари.
- Орнице, њиве у брду више села; Средске орнице, багремова шума више места званог Средак.
- Осредак / Средак, њиве и багремове шуме.
- Падина, њиве испод Ђурђевог брда.
- Пландишки извор, в. Извор.

Плânдиште, шума више села.

Планина, в. Јор.

Поток: Ђантин поток // Старо-сёлски поток, поток који потиче од Старог села и улива се у Лугомир; Средски поток, поток који протиче кроз место звано Средак.

Рáскрница, њиве поред којих се укрштају путеви.

Рашкова долина, в. Долина.

Река, в. Лугомир.

Село: Старо сёло // Јтрина сёлска, шуме и њиве на падинама Јухора.

Средак, в. Осредак.

Средске орнице, в. Орнице.

Средски извор, в. Извор.

Средски поток, в. Поток.

Старо село, в. Село.

Староселски извор, в. Извор.

Староселски поток, в. Антин поток.

Табáковица, шума на падинама Јухора.

Трнàвско, њиве у правцу суседног села Трнава.

Ўгаре / Ўгари, њиве испод Ђурђевог брда.

Угари, в. Угаре.

Јтрина селска, в. Старо село.

Јованка Радич

ИЗ ОНОМАСТИКИ ПОРЕЧЬЯ ЛУГОМИРА

Р е з ю м е

В данной работе дается часть ономастических сведений сел Бресье, Главинци, Коларе, Драгошевац и Медоевац. Села расположены близ реки Лугомир, левого притока реки Велика Морава, в окрестностях города Светозарево. По времени возникновения принадлежат к более древним поселениям этого края, хотя их население часто менялось.

Говор этих сел характеризуется стабильной системой трех ударений и предударной долготой, а также более последовательным экавским рефлексом яти, различными фонетическими вариантами гласных и другими особенностями, позволяющими отнести его к левачскому типу говоров.

С точки зрения ономастики эта территория характеризуется богатством имен. Особенно продуктивной является категория гипокористик, древних и производных фамилий. Этот край отличается богатством топонимов, со многими из них связаны легенды.

С А Д Р Ж А Ј

Увод	513
Коларе	516
Медојевац	534
Драгошевац	536
Главинци	541
Бресје	544
Резюме	546